

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobkyně: **J. K.**, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihočeského kraje**, se sídlem U Zimního stadionu 1952/2, České Budějovice, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 1. 2024, sp. zn. OZZL 82439/2023/jokl SS, č.j. KUJCK 13837/2024, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 29. 1. 2025, č. j. 61 A 11/2024-49,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Přehled dosavadního řízení

[1] Žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím pro opožděnost zamítl odvolání žalobkyně proti rozhodnutí Městského úřadu Tábor ze dne 10. 10. 2022, č. j. METAB 59004/2022/OŽP/MU (dále též rozhodnutí správního orgánu prvního stupně), jímž byla žalobkyně podle § 27 odst. 2 písm. a) a b) zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, uznána vinnou ze spáchání přestupku, kterého se měla dopustit tím, že chovala cca 40 koček v nevhodných podmínkách, kdy byla omezena jejich výživa a v chovu bylo několik koček s příznaky onemocnění, za což jí byla uložena pokuta ve výši 12.000 Kč, povinnost uhradit náhradu nákladů řízení ve výši 1.000 Kč a propadnutí týraných zvířat.

[2] Žalobkyně proti tomuto rozhodnutí podala žalobu, kterou krajský soud zamítl nadepsaným rozsudkem. Konstatoval, že rozhodnutí městského úřadu o přestupku bylo prostřednictvím kurýra dne 12. 10. 2022 doručeno na adresu trvalého pobytu žalobkyně (Městský úřad Chýnov), připraveno k vyzvednutí a současně Městský úřad Chýnov

zveřejnil výzvu k vyzvednutí zásilky. Fikce doručení nastala dne 24. 10. 2022. Lhůta pro podání odvolání marně uplynula, rozhodnutí nabylo právní moci dne 9. 11. 2022. Dne 17. 4. 2023 podala žalobkyně u správního orgánu prvního stupně podnět k provedení přezkumného řízení ve věci rozhodnutí městského úřadu o přestupku. Žalovaný však dospěl k závěru, že přezkumné řízení zahajovat nebude.

[3] Dne 22. 6. 2023 podala žalobkyně žádost o navrácení v předešlý stav spolu s odvoláním proti rozhodnutí městského úřadu o přestupku. Usnesením ze dne 17. 7. 2023, č.j. KUJCK 89162/2023, žalovaný žádosti nevyhověl a zmeškání úkonu – podání odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně – neprominul. Proti tomuto usnesení podala žalobkyně dne 31. 7. 2023 odvolání. Ministerstvo zemědělství rozhodnutím ze dne 6. 11. 2023, č.j. MZE-62423/2023-13143, odvolání zamítlo a usnesení žalovaného potvrdilo. Žalovaný na základě výše uvedeného dospěl k závěru, že odvolání proti rozhodnutí městského úřadu bylo podáno opožděně, a tudíž jej zamítl. Krajský soud postup městského úřadu při doručování jeho rozhodnutí neshledal optimálním, nicméně nikoli nezákonným, neboť správní orgán má dle § 19 správního řádu možnost volby způsobu doručování a může zásilku doručit i sám (vlastním kurýrem). Z ničeho neplyne, že by městský úřad byl v době doručování svého rozhodnutí obeznámen s nepříznivým zdravotním stavem žalobkyně, resp. že by již v této době její zdravotní stav doručení bránil. Žalobkyně nic takového konkrétně netvrdí, a tím spíše ani nedokládá. K [obsahuje citlivé údaje] došlo až 25. 10. 2022 v návaznosti na odebrání koček. Městský úřad sice mohl postupovat způsobem, který by byl pro žalobkyni příznivější (oznámení o zahájení řízení se mu podařilo žalobkyni úspěšně doručit prostřednictvím České pošty), avšak nejednal v rozporu se zákonem.

[4] I kdyby však krajský soud žalobní argumentaci související se způsobem doručování přisvědčil, pak by přesto bylo nutné hodnotit odvolání žalobkyně podané dne 22. 6. 2023 jako opožděné, neboť materiálně byla žalobkyně s obsahem rozhodnutí městského úřadu o přestupku nepochybně seznámena nejpozději dne 17. 4. 2023, kdy prostřednictvím svého zmocněnce podala podnět k provedení přezkumného řízení, v němž proti tomuto rozhodnutí vznesla konkrétně formulované námitky. Lhůta pro podání odvolání v délce 15 dnů (§ 83 odst. 1 správního řádu) by v takovém případě marně uplynula dne 2. 5. 2023. Na základě shora uvedeného krajský soud dospěl k závěru, že rozhodnutí městského úřadu o přestupku bylo žalobkyni doručeno dne 24. 10. 2022, tj. desátý den od uložení zásilky u Obecního úřadu Chýnov (adresa ohlašovny).

[5] Krajský soud dále vyjádřil pochopení pro složitou životní situaci žalobkyně, a to zejména s ohledem na [obsahuje citlivé údaje] a fixaci na kočky, o které se starala, včetně kocoura Pinkyho. Případná neznalost procesních předpisů, a dokonce ani tvrzené pochybení advokáta žalobkyně však důvod pro prominutí zmeškání lhůty pro provedení úkonu nepředstavují. Z obsahu spisu je patrné pouze tolik, že zmocněnec žalobkyně podal jejím jménem (plná moc ze dne 29. 3. 2023) podnět k provedení přezkumného řízení až dne 17. 4. 2023. Závažným důvodem pro prominutí zmeškání úkonu by samozřejmě za určitých okolností mohl být nepříznivý zdravotní stav žalobkyně. Nicméně v lednu 2023 již žalobkyně nebyla [obsahuje citlivé údaje] a dle vlastního tvrzení i k žalobě doložené plné moci ze dne 14. 11. 2022 byla zastoupena advokátem. Mohla jej tedy o dané situaci informovat a jeho prostřednictvím podat žádost o navrácení v předešlý stav spolu

pokračování

s odvoláním proti rozhodnutí městského úřadu o přestupku. Za této situace krajský soud shledal, že se žádost o prominutí zmeškání lhůty nejenže neopírá o dostatečné důvody, ale je též opožděná. Zcela jistě nelze za počátek běhu lhůty pro podání žádosti považovat den 7. 6. 2023, kdy se žalobkyně obrátila na svou současnou advokátku, tj. kdy se dle svého tvrzení o možnosti podání žádosti o prominutí zmeškání lhůty údajně dozvěděla. Tvrzené pochybení dřívějšího advokáta relevantní „překážku“ pro podání odvolání nepředstavovalo.

[6] Touto překážkou naopak mohla být hypoteticky [obsahuje citlivé údaje] žalobkyně, která však dle samotné žalobkyně trvala od 25. 10. 2022 a skončila dne 2. 12. 2022 (konec lhůty k podání žádosti o zmeškání úkonu by připadl na pondělí 19. 12. 2022). I pokud by soud přijal tezi žalobkyně, že se o rozhodnutí městského úřadu z důvodu nepříznivého zdravotního stavu dozvěděla až dne 25. 1. 2023, pak by právě toto datum bylo nutno považovat za okamžik, kdy odpadla překážka bránící jí v provedení úkonu. V takovém případě by lhůta k požádání o prominutí zmeškání úkonu marně uplynula dne 9. 2. 2023. Pokud by krajský soud v této souvislosti vycházel dokonce až z data podání podnětu k provedení přezkumného řízení (17. 4. 2023), pak by taková lhůta marně uplynula dne 2. 5. 2023. Navíc dle plné moci ze dne 14. 11. 2022 žalobkyně zjevně i byla právně zastoupena. Žalobkyně mohla procesní obranu realizovat prostřednictvím svého advokáta, jehož si sama dříve zvolila. Dne 25. 1. 2023, kdy se měla o existenci rozhodnutí o přestupku dozvědět, již byla její [obsahuje citlivé údaje] ukončena. Krajský soud uzavřel, že odvolání žalobkyně bylo podáno opožděně, a žalovaný tudíž nepochybil, když je postupem dle § 92 odst. 1 správního řádu zamítl.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[7] Proti rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) **kasační stížnost**. Úvodem krajskému soudu vytknula, že nesprávně posoudil, zda jsou dány důvody pro prominutí zmeškání lhůty a navrácení v předešlý stav za situace, kdy stěžovatelka byla [obsahuje citlivé údaje] a nebyla advokátem poučena o možnosti podat opravný prostředek. Zároveň krajský soud nepřihlédl k lidskoprávnímu rozměru celého případu [obsahuje citlivé údaje]. Vyjádřila přesvědčení, že v jejím případě byly splněny podmínky pro navrácení v předešlý stav, protože teprve dne 7. 6. 2023 pominula překážka, která jí bránila učinit předmětný úkon, jelikož teprve tohoto dne se poprvé dozvěděla o možnosti podat odvolání a požádat o navrácení v předešlý stav, přestože byla od 14. 11. 2022 právně zastoupena.

[8] K doručení rozhodnutí městského úřadu o přestupku kurýrem stěžovatelka uvedla, že nepopírá jeho zákonnost, avšak je třeba vzít v úvahu celý kontext případu. Nelze aprobovat postup správních orgánů, který je sice v souladu se zákonem, ale není v souladu s požadavky vyplývajícími z garantovaných základních práv. Stěžovatelka v době doručování rozhodnutí městského úřadu žila stranou společnosti v maringotce a získala legitimní očekávání, že jí budou úřední dokumenty doručovány tak jako doposud prostřednictvím České pošty. Měla sice adresu trvalého bydliště hlášenu na Městském úřadu Chýnov, neboť maringotka, v níž žila, není adresním místem. Všichni, včetně pracovníků městského úřadu přesně věděli, kde skutečně bydlí. Nejméně deset let měli manželé K. uzavřenou dohodu o ukládání veškeré pošty na pobočce České pošty (jednalo

se o tzv. „odnos“ pošty). Na pobočku chodili pravidelně nejméně jednou týdně. Tato skutečnost byla pracovníkům městského úřadu taktéž známá.

[9] Na rozdíl od předchozích rozhodnutí však rozhodnutí městského úřadu bylo doručeno kurýrem a uloženo na městském úřadu a oznámení o tom údajně bylo vyvěšeno v podatelně. Nic přitom nebránilo pracovníkům městského úřadu uložit zásilku s adresou ohlašovny na místní pobočku České pošty. Ani po uplynutí úložní lhůty nebylo rozhodnutí městského úřadu žalobkyni dodáno takovým způsobem, aby se s ním mohla seznámit, ale bylo vráceno odesílateli, přestože městský úřad věděl, že se žalobkyně aktuálně nachází v nemocnici. Tvrzení Ministerstva zemědělství, že žalobkyně neuvedla jinou náhradní adresu pro doručování, je účelové, protože pracovníci městského úřadu museli ze své úřední činnosti vědět o dohodě stěžovatelky o ukládání pošty na pobočce pošty a znali její skutečné bydliště. Nadto lze jen těžko předpokládat, že by stěžovatelka byla schopna vyzvednout si kurýrem doručenou písemnost, o níž se měla dozvědět z úřední desky za situace, kdy vlivem okolností celého případu byla [obsahuje citlivé údaje]. Stěžovatelka se tak o uložení písemnosti nedozvěděla nikoliv svou vinou. V době doručování rozhodnutí městského úřadu byla [obsahuje citlivé údaje], a to až do 2. 12. 2022. Neměla tedy žádnou možnost rozhodnutí převzít a seznámit se s ním. O doručení rozhodnutí se navíc nedozvěděla ani po svém propuštění.

[10] O rozhodnutí městského úřadu o přestupku se stěžovatelka dozvěděla teprve dne 25. 1. 2023 z dopisu městského úřadu. Stěžovatelka vyjádřila přesvědčení, že bylo porušeno její právo na přístup k soudu ve smyslu čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (Listina) a článku 6 úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (Úmluva), neboť jí bylo doručováno rozhodnutí jiným způsobem, než jaký byl obvyklý a který předpokládala, čímž byla připravena o možnost podat proti rozhodnutí opravný prostředek, neboť se o něm včas nedozvěděla.

[11] Procesní předpisy provádějící ustanovení Listiny musí obecné soudy interpretovat a aplikovat tak, aby na účastníky řízení nebyly kladeny nepřiměřené požadavky, a nebylo tím fakticky bráněno realizaci práva na soudní ochranu (viz bod 27 nálezu Ústavního soudu sp. z. IV. ÚS 410/20 ze dne 16. 6. 2020). S poukazem na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva stěžovatelka uvedla, že přepjatý formalismus v postupu soudů je v rozporu s požadavkem zajištění efektivního a skutečného přístupu k soudu. Samotná skutečnost, že bylo účastníkovi řízení doručeno v souladu se zákonem, sama o sobě nestačí pro naplnění požadavků plynoucích z článku 6 Úmluvy. Je povinností státu zajistit, aby státní orgány jednaly s potřebnou pečlivostí tak, aby neohrozily možnost účastníka efektivně uplatnit právo na přístup k soudu. Řízení, v němž bylo vydáno rozhodnutí o přestupku je podle Úmluvy v autonomním smyslu řízením trestním, a proto se na něj uplatní příslušné záruky. V řízení o přestupku neměla stěžovatelka možnost se jakkoliv bránit, předložit svou verzi, bylo rozhodnuto bez jednání v její nepřítomnosti a rozhodnutí jí bylo doručeno způsobem, který jí fakticky zabránil v uplatnění opravného prostředku. Takový postup je odepřením spravedlnosti, protože v případě, kdy se osoba výslovně nevzdala svého práva hájit se, je povinností národních orgánů přezkoumat věc, bylo-li rozhodnuto v nepřítomnosti obviněného, pokud o to projeví zájem poté, co se o řízení dozví.

pokračování

[12] Jakkoliv technicky vzato bylo doručení provedeno v souladu se zákonem, fakticky jím bylo zabráněno stěžovateli podat opravný prostředek. Stěžovatelka spoléhala na to, že jí bude doručováno tak, jako v předešlých případech. Změnu praxe v doručování hodnotí stěžovatelka jako zcela účelovou. Za situace, kdy pracovníci Městského úřadu Tábor věděli o [obsahuje citlivé údaje] stavu stěžovatelky, [obsahuje citlivé údaje] a zároveň v situaci, kdy městský úřad znal její skutečnost adresu a [obsahuje citlivé údaje], byl povinen doručovat stěžovatelce takovým způsobem, aby měla faktickou možnost se s rozhodnutím seznámit a uplatnit opravné prostředky. Pokud tedy krajský soud lakonicky konstatuje, že způsob doručování nebyl optimální a pro stěžovatelku příznivý, ale byl zákonný, pomíjí celou podstatu argumentace stěžovatelky, která tkví v tom, že přestože šlo o zákonný způsob doručení rozhodnutí, šlo o způsob rozporný s právem na soudní ochranu a jako takový proto navzdory své formální zákonnosti nemůže obstát.

[13] K zmeškání lhůty pro provedení právního úkonu stěžovatelka uvedla, že její [obsahuje citlivé údaje], je nutno považovat za překážku pro učinění právního úkonu vzniklou bez jejího zavinění, a proto měl správní orgán prominout zmeškání úkonu. Zhoršení zdravotního stavu stěžovatelce zabránilo, aby se o rozhodnutí městského úřadu o přestupku dozvěděla, a tím ji bylo fakticky zabráněno se proti tomuto rozhodnutí bránit. Pokud krajský soud naznačuje, že psychický stav stěžovatelky je relevantní toliko po dobu, kdy byla [obsahuje citlivé údaje], pak jde o absolutní nepochopení [obsahuje citlivé údaje]. Zdravotní stav stěžovatelky se totiž zhoršoval postupně a stejně tak nebyla zázračně vyléčena okamžikem propuštění z nemocnice. Od 14. 11. 2022 byla stěžovatelka zastoupena advokátem Mgr. Vítězslavem Dohnalem, na jehož erudici se spoléhala, a to tím spíše s ohledem na její zdravotní stav. Tento advokát však stěžovatelku nepoučil o možnosti žádat o navrácení v předešlý stav a spojit s touto žádostí odvolání. Proto poté, co se stěžovatelka dozvěděla o rozhodnutí městského úřadu o přestupku, odvolání nepodala.

[14] Stěžovatelka dále stejně jako již v žalobě upozornila na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 14. 9. 2015, sp. zn. 21 Cdo 30/2015, podle kterého lze za omluvitelný důvod, pro který účastník zmeškal lhůtu, považovat i okolnost účastníkem řízení nebo jeho zástupcem způsobenou nebo jinak zaviněnou, jestliže ji lze považovat, zejména za přihlédnutí ke všem okolnostem případu a k poměrům účastníka nebo jeho zástupce za omluvitelnou. V této věci byla právě takovou okolností shledána skutečnost, že zastoupenému byla jeho právním zástupcem poskytnuta mylná informace a Nejvyšší soud shledal, že lhůta k podání návrhu na prominutí zmeškání lhůty začala běžet teprve ode dne, kdy se současný právní zástupce dozvěděl o tom, že předchozí právní zástupce tuto mylnou informaci poskytl. Stěžovatelka má za to, že je na místě tento právní názor přiměřeně aplikovat také v projednávané věci, neboť právní řád je jednotný systém, v němž nelze v různých odvětvích obdobné právní instituty vykládat zcela opačně. Dne 7. 6. 2023 vyhledala stěžovatelka pomoc své stávající advokátky, od níž se dozvěděla o možnosti podat žádost o navrácení v předešlý stav. Teprve v tento okamžik tak začala běžet lhůta pro podání žádosti o navrácení v předešlý stav, která plynula dne 22. 6. 2023. Žádost tedy byla podána včas a jsou splněny veškeré podmínky pro to, aby jí bylo vyhověno.

[15] Z odůvodnění žalovaného nevyplývá, z jakého důvodu není podle jeho názoru nepoučení o možnosti podání opravného prostředku srovnatelným pochybením, jako

tomu bylo v citované věci řešené Nejvyšším soudem. Krajský soud k tomu uvedl, že na rozdíl od situace stěžovatelky šlo v citované věci o zjevnou chybu advokáta. Stěžovatelka není přesvědčena, že právě zjevnost chyby by měla být natolik zásadní odlišností, aby vyloučila aplikaci citovaného rozhodnutí Nejvyššího soudu. Pokud krajský soud uvádí, že stěžovatelka měla doložit, že nebyla poučena, pak stěžovatelce není zřejmé, jakým způsobem by měla dokládat, že se něco nestalo, že jí někdo něco nesdělil.

[16] **Žalovaný ve vyjádření** ke kasační stížnosti uvedl, že žádost stěžovatelky o navrácení v předešlý stav byla podána opožděně. Stěžovatelka nedoložila své tvrzení, že by ji Mgr. Dohnal mylně informoval o (ne)možnosti podat žádost o navrácení v předešlý stav. Fikce doručení městského úřadu nastala dne 24. 10. 2022 a stěžovatelka byla [obsahuje citlivé údaje] dne 25. 10. 2022. Rozhodnutí městského úřadu o přestupku bylo stěžovatelce doručeno v souladu se zákonem. Stěžovatelka převzala písemnost, již bylo přestupkové řízení dne 19. 9. 2022 zahájeno. Byla tedy srozuměna, že přestupkové řízení probíhá a mohla vzhledem k informacím uvedeným v této písemnosti počítat s tím, že bude vydáno rozhodnutí ve věci. Ač [obsahuje citlivé údaje] podala odvolání proti rozhodnutí městského úřadu o předběžné náhradní péči. Každý, kdo má nahlášenou trvalou adresu na ohlašovnu a nemá jinou doručovací adresu, si musí být vědom toho, že mu na tuto adresu budou doručovány úřední písemnosti a je na něm, aby si je vyzvedl. Stěžovatelka tak neučinila v 15-ti denní lhůtě, kdy se údajně poprvé dozvěděla o rozhodnutí městského úřadu o přestupku, což mělo být dne 25. 1. 2023, kdy dle svého vyjádření byla již právně zastoupena advokátem. Mohla tedy podat v zákonné lhůtě žádost o navrácení v předešlý stav a prominutí zmeškání úkonu, nebo mohla podat odvolání do rozhodnutí s tím, že jí nebylo řádně doručeno, což však neučinila. Jestliže stěžovatelka byla dne 25. 1. 2023 již zastoupena advokátem, pak měl konat její právní zástupce a nelze poukazovat na její zdravotní stav. V posuzované věci se na rozdíl od rozsudku Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 30/2015 nejedná o chybu právního zástupce, kdy by mělo dojít ke zmeškání lhůty k podání žádosti o navrácení v předešlý stav z omluvitelných důvodů. V této souvislosti žalovaný poukázal na závěry uvedené v rozsudcích NSS č. j 4 Ads 114/2013–26 a Městského soudu v Praze č. j. 11 A 46/2015-80.

III. Posouzení kasační stížnosti

[17] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatelka je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupena advokátkou. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti dle § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[18] Kasační stížnost není důvodná.

III. a) Doručení rozhodnutí městského úřadu o přestupku

[19] Podle § 19 odst. 1 správního řádu *písemnost doručuje správní orgán, který ji vyhotovil. Správní orgán doručí písemnost prostřednictvím veřejné datové sítě do datové schránky. Nelze-li*

pokračování

písemnost takto doručit, může ji doručit správní orgán sám; v zákonem stanovených případech může písemnost doručit prostřednictvím obecního úřadu, jemu naroveň postaveného správního orgánu (dále jen „obecní úřad“) nebo prostřednictvím policejního orgánu příslušného podle místa doručení; je-li k řízení příslušný orgán obce, může písemnost doručit prostřednictvím obecní policie.

[20] Podle § 20 odst. 1 téhož zákona fyzické osobě se písemnost doručuje na adresu pro doručování (§ 19 odst. 4), na adresu evidovanou v informačním systému evidence obyvatel, na kterou jí mají být doručovány písemnosti, na adresu jejího trvalého pobytu, ve věcech podnikání do místa podnikání, nebo při doručování prostřednictvím veřejné datové sítě na její elektronickou adresu; fyzické osobě lze však doručit, kdekoli bude zastížena. Provádí-li doručení sám správní orgán, mohou osoby doručení provádějící doručit i mimo územní obvod tohoto správního orgánu.

[21] Podle § 41 odst. 2 správního řádu požádat o prominutí zmeškání úkonu účastník může do 15 dnů ode dne, kdy pominula překážka, která podateli bránila úkon učinit. S požádáním je třeba spojit zmeškaný úkon, jinak se jím správní orgán nezabývá. Zmeškání úkonu nelze promítnout, jestliže ode dne, kdy měl být úkon učiněn, uplynul jeden rok.

[22] K doručení rozhodnutí městského úřadu o přestupku Nejvyšší správní soud ve shodě s krajským soudem konstatuje, že správní orgán využil v souladu s § 19 odst. 1 správního řádu možnost je sám doručit a učinil tak kurýrem. Stěžovatelce bylo rozhodnutí městského úřadu doručeno tak, že dne 12. 10. 2022 bylo připraveno k vyzvednutí na podatelně Městského úřadu Chýnov a bylo stěžovatelce doručeno fikcí dne 24. 10. 2022, jelikož konec desetidenní lhůty připadl na sobotu dne 22. 10. 2022 [§ 24 odst. 1 ve spojení s § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu].

[23] Jelikož rozhodnutí městského úřadu o přestupku bylo stěžovatelce výše uvedeným způsobem řádně doručeno dne 24. 10. 2022, nebylo poté již ohledně jeho doručení potřeba činit další úkony. Doručení městského úřadu o přestupku stěžovatelce proto nevyvrací její námitka, že po uplynutí úložní lhůty jí nebylo toto rozhodnutí dodáno takovým způsobem, aby se s ním mohla seznámit, ale bylo vráceno odesílateli, přestože městský úřad věděl, že se stěžovatelka aktuálně nachází [obsahuje citlivé údaje]. Stejně tak na doručení rozhodnutí městského úřadu o přestupku nic nemění ani skutečnost, že stěžovatelka byla [obsahuje citlivé údaje], jelikož [obsahuje citlivé údaje] došlo dne 25. 10. 2022, tj. až po jeho doručení. Z výše uvedeného je zřejmé, že důvodná není ani námitka, že stěžovatelka neměla žádnou možnost rozhodnutí městského úřadu o přestupku převzít a seznámit se s ním, jelikož v době jeho doručování byla [obsahuje citlivé údaje], a to až do 2. 12. 2022.

[24] Stěžovatelka měla v době doručování rozhodnutí městského úřadu o přestupku adresu trvalého pobytu na Městském úřadu Chýnov. Na závěru Ministerstva zemědělství v rozhodnutí ze dne 6. 11. 2023, č. j. MZE-62423/2023, že stěžovatelka neuvedla jinou náhradní adresu pro doručování, proto nespátřuje Nejvyšší správní soud nic účelového. Tvrzení stěžovatelky, že pracovníci městského úřadu museli ze své úřední činnosti vědět o dohodě stěžovatelky o ukládání pošty na pobočce a znali její skutečné bydliště, je jednak spekulativní, jednak nevyvrací skutečnost, že adresa trvalého pobytu stěžovatelky byla na

městském úřadě. Nezbyvá než konstatovat, že stěžovatelce bylo správně doručováno na tuto adresu, jelikož se jednalo o adresu jejího trvalého pobytu.

[25] Stěžovatelkou zmíněná skutečnost, že její [obsahuje citlivé údaje], nemá vliv na doručení tohoto rozhodnutí, neboť z ničeho nevyplývá, že by [obsahuje citlivé údaje] stav stěžovatelky byl skutečně natolik závažný, že znemožňoval doručení rozhodnutí městského úřadu o přestupku. (Nejvyšší správní soud poznamenává, že taková okolnost, byla-li by prokázána, by případně mohla mít vliv na posouzení žádosti o určení neplatnosti doručení dle § 24 odst. 2 správního řádu, pokud by stěžovatelka takovou žádost podala.) Skutečnost, kterou zmiňuje žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti, že žalobkyně podala [obsahuje citlivé údaje] odvolání proti rozhodnutí o předběžné náhradní péči, spíše nasvědčuje tomu, že [obsahuje citlivé údaje] stav stěžovatelky umožňoval doručení rozhodnutí městského úřadu o přestupku. Stěžovatelka totiž odvolání podala dne 4. 11. 2022, tj. v době, kdy ještě nebyla zastoupena advokátem, a jednala tudíž zcela samostatně. K argumentaci stěžovatelky, že pracovníci Městského úřadu měli při doručování rozhodnutí zohlednit [obsahuje citlivé údaje] stěžovatelky a její [obsahuje citlivé údaje], Nejvyšší správní soud ve shodě s krajským soudem konstatuje, že z ničeho nevyplývá, že by městský úřad byl v době doručování svého rozhodnutí obeznámen s [obsahuje citlivé údaje]. [Obsahuje citlivé údaje] ani zohlednit nemohl, neboť nastala až po doručení jeho rozhodnutí.

[26] K tvrzení stěžovatelky, že způsob doručení rozhodnutí městského úřadu o přestupku se odlišoval od způsobu doručování, na který byla dlouhodobě zvyklá a který ji vyhovoval s ohledem na způsob jejího života (ukládáním na pobočce České pošty), Nejvyšší správní soud uvádí, že doručení rozhodnutí městského úřadu o přestupku odlišným způsobem oproti způsobu, na který byla stěžovatelka - dle svého tvrzení - zvyklá, nebylo možná s ohledem na poměry stěžovatelky ([obsahuje citlivé údaje]) nejvhodnější, nicméně postup správního orgánu při doručování nebyl nezákonný, což ostatně připouští také sama stěžovatelka v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud proto ani neshledal, že by způsob doručení rozhodnutí městského úřadu o přestupku byl v rozporu se základními právy stěžovatelky a zabránil ji v efektivním a faktickém přístupu k podání opravného prostředku.

[27] K tvrzení stěžovatelky, že se o doručení rozhodnutí městského úřadu o přestupku nedozvěděla ani po svém propuštění, Nejvyšší správní soud konstatuje, že sama stěžovatelka v kasační stížnosti uvádí, že se o tomto rozhodnutí dozvěděla dne 25. 1. 2023. Nejvyšší správní soud v této souvislosti konstatuje, že zcela nepochybně si pak rozhodnutí městského úřadu o přestupku byla stěžovatelka vědoma dne 17. 4. 2023, kdy učinila podnět k provedení přezkumného řízení, v němž toto rozhodnutí a jeho obsah uvedla. Nedošlo tudíž ke stěžovatelkou namítanému porušení práva na přístup k soudu z toho důvodu, že by rozhodnutí městského úřadu bylo doručováno jiným způsobem, než jaký byl obvyklý a který předpokládala, čímž byla připravena o možnost podat proti rozhodnutí opravný prostředek.

III b) Žádost o prominutí zmeškání úkonu

pokračování

[28] Stěžovatelka argumentuje, že její [obsahuje citlivé údaje], je nutno považovat za překážku pro učinění právního úkonu vzniklou bez jejího zavinění, a proto měly správní orgány prominout zmeškání úkonu. Nejvyšší správní soud k tomu uvádí, že [obsahuje citlivé údaje] stěžovatelky od 25. 10. 2022 do 2. 12. 2022 je vskutku možné považovat za překážku pro podání odvolání proti rozhodnutí městského úřadu o přestupku. [Obsahuje citlivé údaje] však skončila 2. 12. 2022, tudíž patnáctidenní lhůta podle § 41 odst. 2 správního řádu k podání žádosti o prominutí zmeškání úkonu (podání odvolání) z tohoto důvodu uplynula dne 19. 12. 2022 (resp. 9. 2. 2023, když se stěžovatelka o rozhodnutí a jeho obsahu dle svého tvrzení dozvěděla dne 25. 1. 2023). Stěžovatelka však o prominutí zmeškání úkonu požádala až dne 22. 6. 2023. I kdyby tedy Nejvyšší správní soud přistoupil na tvrzení stěžovatelky, že [obsahuje citlivé údaje] jí zabránilo, aby se o rozhodnutí městského úřadu o přestupku dozvěděla, pak to nic nemění na tom, že také žádost stěžovatelky o prominutí zmeškání úkonu z tohoto důvodu byla učiněna opožděně.

[29] Po ukončení hospitalizace a seznámení se s rozhodnutím městského úřadu o přestupku stěžovatelce nic nebránilo podat žádost o navrácení v předešlý stav a odvolání, přičemž jak vyplývá z plné moci přiložené k žalobě, stěžovatelka byla již od 14. 11. 2022 zastoupena advokátem Mgr. Vítězslavem Dohnalem. Advokát je právní profesionál znalý právního řádu, kterému možnost tohoto procesního postupu musela být známa. Nevyužití právního prostředku účastníkem či jeho zástupcem, ať už záměrně či z neznalosti, nemůže být důvodem pro prominutí zmeškání úkonu, neboť neznalost zákona neomlouvá. Nejvyšší správní soud proto nesouhlasí se stěžovatelkou, že až dne 7. 6. 2023 pominula překážka, která jí bránila učinit předmětný úkon, jelikož teprve tohoto dne se poprvé dozvěděla o možnosti podat odvolání a požádat o navrácení v předešlý stav.

[30] K argumentaci stěžovatelky, že se i s ohledem na [obsahuje citlivé údaje] spoléhala na advokáta, který ji však nepoučil o možnosti žádat o navrácení v předešlý stav a spojit s touto žádostí odvolání, a proto stěžovatelka poté, co se dozvěděla o rozhodnutí městského úřadu, odvolání nepodala, Nejvyšší správní soud uvádí, že tento postup advokáta (pokud by tvrzení stěžovatelky bylo pravdivé) by nepředstavoval důvod pro prominutí zmeškání úkonu. Jak totiž Nejvyšší správní soud vyslovil již v krajském soudem zmíněném rozsudku ze dne 23. 1. 2014, čj. 4 Ads 114/2013-26, „[o]myl či neznalost příslušných procesních ustanovení pracovníků advokátní kanceláře však kromě nemožnosti aplikace § 40 odst. 1 písm. d) věty za středníkem správního řádu z povahy věci též nepředstavují závažný důvod pro opožděné podání odvolání a tím ani pro prominutí zmeškání tohoto úkonu.“ V rozsudku ze dne 20. 10. 2009, čj. 2 As 49/2009-51, na který krajský soud také zcela příléhavě poukázal, pak zdejší soud konstatoval, že „[t]vrzené pochybení advokáta totiž jistě není ‚vážným omluvitelným důvodem‘, už jen kvůli obecné právní zásadě ‚neznalost práva neomlouvá‘. V případě, kdy je klient přesvědčen o tom, že advokát nechrání jeho práva a oprávněné zájmy, je oprávněn využít zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, který upravuje ‚profesní život‘ advokáta, a to včetně případné kárné odpovědnosti. Domnívá-li se pak, že mu činností advokáta byla způsobena škoda, může ji vymáhat v rámci civilního řízení.“

[31] V posuzované věci nebyla splněna podmínka včasnosti žádosti o prominutí zmeškání úkonu, neboť jak již bylo uvedeno výše, žádost stěžovatelky o prominutí zmeškání úkonu je opožděná. Nelze proto stěžovatelce přisvědčit, že v jejím případě byly splněny podmínky pro navrácení v předešlý stav a krajský soud tuto otázku nesprávně

posoudil. Stěžovatelka má pravdu, že procesní předpisy nesmí soudy interpretovat přepjatě formalisticky, nýbrž tak, aby nebylo účastníkům bráněno v realizaci práva na soudní ochranu a přestupkové řízení je ve smyslu Úmluvy řízením trestním. Nezbyvá však než konstatovat, že stěžovatelka žádost o navrácení v předešlý stav a s ním spojené odvolání zcela nepochybně podala opožděně. Žalovaný proto nepochybil, když jej zamítl pro opožděnost. Tento postup žalovaného je správný a nezakládá stěžovatelkou namítané odepření spravedlnosti. Argumentací, že stěžovatelka neměla možnost se jakkoliv v přestupkovém řízení bránit a bylo rozhodnuto v její nepřítomnosti, je nadbytečné se zabývat v situaci, kdy stěžovatelka podala odvolání proti rozhodnutí městského úřadu o přestupku opožděně.

[32] K výtce stěžovatelky, v níž krajskému soudu vytýká nepochopení [obsahuje citlivé údaje] s tím, že [obsahuje citlivé údaje], Nejvyšší správní soud uvádí, že v situaci, kdy stěžovatelka byla zastoupena advokátem, který disponoval její plnou mocí a mohl její práva účinně hájit, nebylo třeba blíže zkoumat [obsahuje citlivé údaje].

[33] V usnesení Nejvyššího soudu ze dne 14. 9. 2015, sp. zn. 21 Cdo 30/2015, na které stěžovatelka odkazuje v kasační stížnosti, se jednalo o případ, kdy advokát žalobce mylně informoval o datu doručení rozsudku, v důsledku čehož žalobce zmeškal lhůtu k podání odvolání. S ohledem na skutečnost, že advokát byl v době doručování rozsudku v pracovní neschopnosti, Nejvyšší soud dovodil, že šlo sice „o jeho chybu“, avšak ospravedlnitelnou; ke zmeškání lhůty k odvolání proti rozsudku soudu prvního stupně tedy došlo z omluvitelného důvodu. Nejvyšší soud navázal, že patnáctidenní lhůta k podání návrhu na prominutí zmeškání lhůty proto mohla začít běžet teprve ode dne, kdy se žalobce (jeho „současný“ zástupce) dozvěděl o tom, že mu jeho (tehdejší) zástupce poskytl tuto mylnou informaci. Stěžovatelce lze přisvědčit v tom, že zjevnost chyby není rozhodující pro vyloučení aplikace závěrů cit. rozhodnutí Nejvyššího soudu. Podstata jeho rozhodnutí totiž spočívá v tom, že důvodem pro prominutí zmeškání lhůty je omluvitelnost důvodu, pro který ke zmeškání lhůty (úkonu) došlo. Omluvitelný důvod spočíval v (nezaviněném) omylu právního zástupce a podání mylné informace o určité skutečnosti klientovi. Nejednalo se a nemůže se jednat o nesprávnou (právní) radu o náležitém procesním postupu klienta v dané situaci. V posuzované věci se tak uvedené závěry Nejvyššího soudu nemohou uplatnit, neboť z ničeho nevyplývá, že by předchozí advokát stěžovatelky, který ji zastupoval od 14. 11. 2022, byl v omluvitelném omylu o určité skutečnosti a sdělením této mylné informace o skutkové okolnosti stěžovatelce způsobil zmeškání úkonu (podání odvolání proti rozhodnutí městského úřadu o přestupku). Ani z výše uvedeného usnesení Nejvyššího soudu proto nelze dovozovat, že by lhůta pro podání žádosti o prominutí zmeškání úkonu počala běžet až dne 7. 6. 2023, kdy stěžovatelka vyhledala pomoc nové advokátky, od níž se o této možnosti procesního postupu dozvěděla. Krajský soud proto správně odkaz žalobkyně na toto usnesení Nejvyššího soudu vyhodnotil tak, že není přílehlavý.

[34] Ke konstatování stěžovatelky, že z odůvodnění rozhodnutí žalovaného nevyplývá, z jakého důvodu není podle jeho názoru nepoučení o možnosti podání opravného prostředku srovnatelným pochybením, jako tomu bylo v citované věci řešené Nejvyšším soudem, postačuje uvést, že tato argumentace se týká žádosti stěžovatelky o prominutí zmeškání úkonu, o níž bylo rozhodnuto usnesením žalovaného ze dne 17. 7. 2023, č. j.

pokračování

KUJCK 89162/2023 tak, že se jí nevyhovuje a zmeškání úkonu – odvolání do rozhodnutí městského úřadu o přestupku se nepromítá. Odvolání žalobkyně proti tomuto rozhodnutí zamítlo Ministerstvo zemědělství rozhodnutím ze dne 6. 11. 2023, č. j. MZE-62423/2023-13143. Žalovaný tudíž nepochybil, když v napadeném rozhodnutí na toto rozhodnutí již pouze poukázal, nezabýval se znovu žádostí stěžovatelky o navrácení v předešlý stav a v této souvislosti uplatněnou argumentací, nýbrž se zabýval pouze včasností odvolání stěžovatelky.

[35] Závěr krajského soudu, že lze prokázat dřívější sdělení advokáta stěžovatelce, „že *jedinou možností je žádat o přezkum rozhodnutí*“, je správný – takovou skutečnost je možné dokazovat např. zápisem z jednání advokáta se stěžovatelkou, popř. dotazem na dřívějšího advokáta stěžovatelky. Jak ovšem bylo výše vysvětleno, tato okolnost není pro posouzení věci významná.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[36] Nejvyšší správní soud shledal nedůvodnými všechny stěžovatelkou uplatněné námitky, kasační stížnost je proto nedůvodná. Z tohoto důvodu Nejvyšší správní soud podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. kasační stížnost zamítl.

[37] Zároveň Nejvyšší správní soud rozhodl o nákladech řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla v řízení úspěch, a právo na náhradu nákladů řízení proto nemá. Procesně úspěšnému žalovanému pak nevznikly v řízení náklady přesahující rámec nákladů jeho běžné úřední činnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. srpna 2025

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu